ۇلتتار نتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراى

6 باۋىرلاستىڭ ەلۋ نەشە جىلدىق تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىگى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئەتلىسى جاۋ چۇنحۇا

ئۇرىمجى قالاسى مەيدۇڭ رايونىنا 20 نەشە كيلومەتر جەردەگى بايياڭخى قازاق ۇلتتىق اۋدانلى بايياڭخى قىستاعىندا 6 باۋىرلاستىڭ جارتى عاسىردان استام ۋاقىت ئۇزارا كۇمەكتەسپ، ئۇزارا قارايلاسقان، ئەبىر ـ بىرىنە قول ۇشىن بەرگەن نزگى ىستەرى اۋىزدان ـ اۋىزعا تارالۋدا. بۇل 6 باۋىرلاس ۇقساماعان ئوڭىردىڭ، ۇقساماعان وتباسىنىڭ تۇماسى، حانزۋ، حۇيزۋ، ۇيعۇر، قازاق، موڭعۇل ۇلتىنان، ۇزاق ۋاقىتتان بەرى كەڭ كولەمدە بارىس ـ كەلىس جاساۋ، جان ـ جاقتىلى ارالاسۋ، ىشكەرىلەي توعسۋ بارىسندا ئەبىر ـ بىرىنە ابدەن باۋىر باسقان ولار ئەبىر وتباسىنىڭ ادامنا اينالدى.

بىرگە مال باعىپ، ەگىن سالىپ، ەتەنە دوستا اينالدى

10 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى قالىڭ تاۋدىڭ قۇشاعندا جاتقان بايياڭخى قىستاعىن نۇ ورمان كومكەرىپ، دوڭەستەگى قىرمانعا التىن سارى جۇگەرى جايىلعان، لۇ يىلڭ جەردەن ئەبىر جۇگەرىنى الىپ ئەدانىن مولشەرلەپ ساناپ تۇرىپ، "بەسىنشى اعا، بىىل جۇگەرىنىڭ ئەتۇسىمى جاقسى!"، ـ دەدى احمەت ۇسەنگە.

سول كۇنى احمەتتىڭ ئۇيى جۇگەرى سوعاتىن ەدى، ۇلكەنى ۋاڭ شيۇڭ، ەكىنشىسى باتمارا، ئۇشىنشىسى جين شۇەحۇي، بەسىنشىسى احمەت ۇسەن، التىنشىسى لۇ يىلڭ تاعى باس قوستى.

"ئوندىرىس اترەتىندە بىرگە مال باعىپ، ئوندىرىستى وتباسلارىنا كوتەرمەگە بەرگەن سوڭ دا ئەبىر بەتكەيگە بىرگە ەگىن سالدى، قازىر بارلىعىنىڭ سامايلارىن قىراۋ شالسا دا جۇپتارى جازىلعان جوق". استىق سوعۇ ماشينالارى گۇرىلدەپ، باۋىرلاستاردىڭ سەرپە تاستاعان جۇگەرى داندەرى كۇن ساۋلەسىمەن بىرگە جالت ـ جۇلت ەتەدى.

ۋاقىتتى وسدان ەلۋ نەشە جىلدىڭ الدىنا شەگەرەيىك.

1966 ـ جىلى 23 جاستاعى ۋاڭ شيۇڭ بايياڭخى قىستاعىنا كەلىپ تۇرمىس كەشىرەدى، 4 جىلدان كەيىن ونىڭ تۇڭعىش ئەسابىي دۇنيەگە كەلەدى.

"ايەلىم بوسانعان سوڭ ومراۋىنان ئەسۇت شىقپاي قويدى، مەن وتباسلارىن ارالاپ ئەسۇت سۇرايمىن، ۇيلەرىندە بار بولسا بولدى، كوپشىلىك بەرە سالادى، ول كەزدە سىىر ئەسۇتىنىڭ وتە تاپشى ەكەنىن بىلەسىزدەر"، ـ دەدى ۋاڭ شيۇڭ، ـ بالامدى اۋىلداستار باعىپ ەرجەتكىزدى.

1984 ـ جىلى لۇ يىلڭ گانسۇدىڭ دىڭشينان شينجياڭعا سالت باس كەلگەن، ونىڭ وسى اراعا قونىستانىپ قالۋىنا بايياڭخى قىستاعىنداعى "اتا"، "اپالارى" كومەكتەسپىتى. "ول كەزدە كىمنىڭ ئۇيىنىڭ تاماعى پىسسا سول ئۇي مەنى شاقىرتىن؛ كىمدەرىمنىڭ توزعانىن كورىپ، باتمارانىڭ شەشەسى ونىڭ كىمىن ماعان كىدىرەتىن"، ـ دەدى لۇ يىلڭ.

منە وسىنداي ۇلكەندى ـ كىشىلى ىستەر ادامنىڭ كوز الدىنان كەتپەيدى.

"ئەبىر ئاتانىنى ئەبولىپ جەپ، جۇمىستى ئەبولىسىپ ىستەدىك"

"ئوندىرىس اترەتىندە مەن جانە ۋاڭ شيۇڭ، لۇ يىلڭ ۇشەۋىمىز بىرگە مال باعىپ، ئەبىر ئاتانىنى ئەبولىپ جەپ، جۇمىستى ئەبولىسىپ ىستەپ، ارامىزدان قىل وتپەيتىن ئۇش باۋىرلاسقا اينالدىق"، ـ دەدى باتمارا شەشىلە ئەتۇسىپ.

لۇ يىلڭ دا سوزگە ارالاسىپ: "مەن ئەبىر جولى قويدان ايرىلىپ قالعاندا، مىنا ەكەۋى تاۋ ـ تاستى كەزىپ بىرنەشە ساعات نزدەپ، اقىرىندا تاۋىپ بەرگەن بولاتىن"، ـ دەدى.

ئوندىرىستى وتباسلارىنا كوتەرمەگە بەرگەن سوڭ، ولاردىڭ 6 وتباسنا ئەبىر بەتكەيدەن جەر ئەبولىندى، احمەت پەن باتمارانىڭ ەگىن سالا المايتىنىن كورگەن وزگە باۋىرلاستار ولاردى ەرتىپ ئەجۇرىپ ۇيرەتتى، كوكتەمدە ەگىپ، جازدا باپتاپ، كۇزدە ئونىم جيناستى... 6 وتباسى ادامدارىنىڭ كۇندە بىرگە ەڭبەك ىستەپ، ئۇزارا سۇيەمەلدەۋ، سەلبەسۇى بارىسندا بۇرىنعى 3 باۋىرلاس 6 باۋىرلاسقا اينالدى، سۇيىسپەنشىلىكتەرى دە ساپ ـ سارى جۇگەرى دانىندەي بارعان سايىن مەعمەدالا ئەتۇستى.

"مەنىڭ كونە ئۇيمەدى وسى باۋىرلاستار بىرگە سالعان. كىمنىڭ ۇيىندە جۇمىس بولسا، ايتا سالسا بولدى، باۋىرلاستار دەرەۋ جەتىپ بارادى"، ـ دەدى احمەت كۇلىمسىرەپ. بۇگىنگىدەي بىرگە ەڭبەك ىستەۋ ولاردىڭ كوپ جىلدان بەرگى ئۇنسىز كەلىسىمى، بەينە كوپ جىلداردان بەرگى وزگەرمەگەن ۋادەلەرى سىپەتتى ەدى.

بىرگە مال باعىپ، بىرگە ئۇي سالىپ، بىرگە ەگىن ەكتى... ئومىر وزەنىنىڭ ئۇنسىز اعۋىندا، ئوزارا سۇيەمەلدەۋ، سەلبەسۇ ئەبىر ئەتۇرلى ادەتكە، قينالعاندا كومەكتەسۇ كادۋەلگى ىسكە اينالدى.

وتكەن جىلى قىستا احمەت ابايىسزدا مەرتىگىپ قالدى، سول كەزدە باتمارا مەن ونىڭ جۇبايى جانە لۇ يىلڭ وزدىكتەرىنەن احمەتتىڭ ئەجۇز نەشە قويىن ايتقىزباستان باعىپ بەردى.

"قىس بويى جەم جارعىزۇ، قويعا جەم بەرۇ سياقتى جۇمىستاردا سولارعا سۇيەندىم، ولار ماعان ۇلكەن كومەك كورسەتتى"، ـ دەدى احمەتتىڭ ايەلى العىس جاۋدىرىپ.

"ۇلتتار نتىماعىنىڭ اسىل مۇراسىن جوعالتپادىق"

ئەدان ايىرعىش ماشيناسىنىڭ گۇرىلى توقتاپ، ساپ ـ سارى جۇگەرى ئەدانى قامباعا قۇيىلدى. كۇرەكتەرىن يىعىنا سالعان باۋىرلاستار احمەتتىڭ شاقىرۋىمەن ونىڭ بەتكەيدەگى ەتەگىنە شاعىن اۋلاسىنا تارتتى، شاعىن اۋلانىڭ ۇلكەن قاقپاسىنداعى "ۇلتتار نتىماعى اۋلاسى" دەگەن ماڭدايشالىق جارقىراپ تۇر.

2019 ـ جىلى "ۇلتتار نتىماعى اۋلاسى" ماڭدايشالىعى احمەتتىڭ شاعىن اۋلاسىنا ئىلىنىپ، مۇنى ايرىقشا ماقتانىش سەزىنگەن ول: "ئەر ۇلت بۇقاراسى ۇرپاقتار بويى بىرگە جاساپ كەلەدى، بارلىق وتباسى تۇگەلدەي ۇلتتار نتىماعىنىڭ اۋلاسى!"، ـ دەدى.

احمەت شاۋگىمەن اكەلىپ، ۇستەلدەگى 5 شىنىعا تولتىرا ىستىق شاي قۇيدى. "سەرىكقازى راقىمان اۋرۋدان كوز جۇمباعان بولسا، بۇگىن 6 باۋىرلاس تولىق جينالاتىن ەدىك"، ـ دەدى ۋاڭ شيۇڭ.

"اعا، ئوتىرتىنشى اعامىز ارامىزدا ئەلى بار، قازىر ونىڭ ۇلى بىزگە ۇنەمى كەلىپ امانداسىپ تۇرادى عوي". احمەتتىڭ ئەسوزى شاعىن اۋلاعا ئەبىر مەزەت ورناي قالعان تىنىشتىقتى بۇزدى.

"راس ـ اۋ، ئەبىز عوي قارتايدىق، الايدا ۇرپاقتارىمىز ۇلتتار نتىماعىنىڭ اسىل مۇراسىن جوعالتقان جوق"، ـ دەدى باتمارا باسىن يزەپ.

احمەتتىڭ قىزى ادىلا احمەت ۋحان جارالىتىلىستىق عىلىمدار داشۇەسىنىڭ وقۇشىسى، اكەلەرىنىڭ وسى دوستىق سۇيىسپەنشىلىگى ونىڭ ەسىندەگى ئتاتتى ەلەسكە اينالعان.

" ئەر رەت وقۇ باستالۋدان بۇرىن، اعايلاردىڭ بارلىعى كەلىپ مەنى اتتاندىرىپ قويادى، ماعان تۇرمىستىق اقشا بەرەدى. ۇيدە نەمەسە مەكتەپتە بولسىن، ۇلتتاردىڭ جاراسىمدى، تاتۋ ـ ئتاتتى ۇلى شاڭىراعى مەنى ارکەز مەيىرگە بولەپ، اناعۇرلىم كوپ ادامعا قامقورلىق جاساۋعا، كوڭىل بولۋگە شابىتتاندىرىپ كەلەدى"، ـ دەدى 11 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ادىلا تەلەفوندا تىلشىگە.

قازىر اكەلەردىڭ بەرىك نتىماعى، مويىماس قايسارلىعى 6 باۋىرلاستىڭ ۇرپاقتارىنىڭ قۇندى رۇحانى بايلىعىنا اينالعان، ال بايياڭخى قىستاعىندا ۇلتتار نتىماعىنىڭ سۇيىسپەنشىلىگى دە ۋاقىت ۇزارعان سايىن ئتىپتى قويۇلاسۋدا.

3 ـ ردتگى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قۇرمەتى جىرىنداردىڭ اڭگىمە ئەماجلىسىنىڭ رۇحىن ۇيىرەنەيىك، دايەكتەلەندىرەيىك
جاڭا داۋىرەدەگى جۇڭگودىڭا سوتسيالىستىق شينجياڭ قۇرۇعا قۇلشىنايىق

مەنىڭ جۇمىستانۇ حيكايام

ەگىنشى الم ساۋىت جارتى جىلدا پارقازانى جۇمىسشىسى سناۋىنان ئوتىپ

"جان تىنىش كەدەيلىكتەن" قۇلشىنا ىستەۋگە كىرىستى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئەتلىسى يۇي مىڭران
ەرىكتى ئەتلىشى امەرجان اسەن

11 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى باي اۋدانى تيانيۇان جىلۇەمەن قامداۋ سەرىكتەستىگىنىڭ جۇمىسشىسى الم ساۋىت مەكەمەگە ەرتە جەتپ، قىزمەت كىمىن الماستىرىپ، دۇلىعاسىن كىىپ، ئەبىر كۇندىك قىزمەتىن باستاپ كەتتى.

بۇرىنعى كەزدەگى قىستاقتاعى "جالقاۋدان" كاسىپورنىنىڭ جۇمىسشىسى بولعان الىمنىڭ قازىر قايىراتى مىعىم، سەنىمى كۇشتى.

جۇمىس ورنىنا كەلە سالا الدىمەن پارقازان ۇيىنە بارىپ قىزمەتتەسىنەن جۇمىستى وتكەزىپ الدى، قىزمەتتى جالعاستىرۇ كەستەسىن مۇقيات تولتىرعان سوڭ، پارقازاندى جان ـ جاقتىلى تەكسەرىپ، بوساپ قالعان بەنت بار ـ جوعىن، پارقازانعا قايتقان سۇ تەمپەراتۇراسىنىڭ قالىپتى ـ قالىپسىزدىعىن كوردى...

"ئەيجىت، ەندى 40 مينۇت وتكەن سوڭ كومىر سالامىز، سەن الدىمەن ازىراق سۇ قۇي، تەمپەراتۇراعا كوڭىل ئەبول..." الم شاكىرتىنە تاپسىرما بەرۇدە، ول الدەقاشان تەحنيكانى ابدەن مەڭگەرگەن پارقازان جۇمىسشىسىنا اينالدى، تاعى شاكىرت تاربيەلەدى.

43 جاستاعى الم باي اۋدانى باي قالاشعى شعىس ئەمالى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى، وتباسىندا 5 جان جانە 5 مۇ جەرى بار، تۇرمىسى وتە تاپشى بولاتىن.

"3 قىزىم دا وقيدى، بىرنەشە جىلدىڭ الدىندا مەن دە ئەجون بىلمەي، ۇنەمى ۇيدە جاتىپ، سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەمەي، 'جان تىنىش كەدەيلىكپەن' كۇن وتكىزەتىنمىن. ول كەزدە وتباسىمىز ايەلىمنىڭ ۇساق ـ تۇيەك جۇمىس ىستەپ تاپقاننىنا سۇيەنىپ تۇرمىس كەشىرەتىن ەدىك". وسىلاردى ايتقاندا الم قاتتى ۇيالدى.

بىرنەشە جىلدىڭ الدىندا الىمنىڭ ۇلكەن قىزى رەۋماتيزم اۋرۋىنا شالدىعادى، قولىندا اقشاسى بولماعان سوڭ جان ـ جاقتان قارىز الىپ بالاسىنىڭ اۋرۋىن كورسەتەدى. وسى ئەس المعا قاتتى اسەر ەتەدى، ول قۇلشىنا جۇمىس ىستەپ، بالالاردى جاقسى تۇرمىسقا كەنەلتۇگە بەكىدى. الايدا مادەنيەت ورەسى تومەن ئەرى تەحنيكا بىلمەيتىن الم ئۇشىن جۇمىس تابۋ تىم وڭاي بولمايدى.

2019 ـ جىلى 4 ـ ايدا سول كەزدە باي اۋدانداعى جىلۇەمەن قامداۋ سەرىكتەستىگىنە بارىپ جۇمىس ىستەيدى.

وسى قىزمەتتى تەزىرەك يگەرۋ ئۇشىن، الم جايشىلقتا دەن قويا باقىلاپ، قۇلشىنا ۇيرەنەدى.

"الم العاش كەلگەن كەزدە ەشنارسە بىلمەيتىن، ەبىز ئەبىر قارت ۇستاز ورنالاستىرىپ وعان ۇيرەتتىك، جارتى جىل قۇلشىنىس جاساۋ ارقىلى الم ئتۇرلى باعالاۋدان تولمىدى بولىپ، پارقازان جۇمىسشىسىنا اينالىپ، دەربەس قىزمەت ورنىنا شىقتى"، ـ دەدى باي اۋدانى تيانيۇان جىلۇەمەن قامداۋ سەرىكتەستىگىنىڭ ورىنباسار دىرەكتورى دۇڭ جۇن.

جارتى جىلدا باعالاۋدان ئوتۋ، بۇل ناتيجە الم ئۇشىن ايتقاندا، راسىندا، وڭاي ەمەس. ەگىنشىدەن جۇمىسشىعا اينالۋدا الم ايانباي تەر توكتى.

"سول بىرنەشە ايدا مەن ئتۇرلى ماسەلەگە توتەپ بەرۇدى ۇيرەنۋ ئۇشىن ۇنەمى مەكەمەدە جاتتىم، ۇستازدارىم ماعان كوپ تاجىريبە ۇيرەتتى، بۇل مەنىڭ تەز جەتىلۋىمە زور كومەگىن تيگىزدى"، ـ دەدى الم.

قازىر الم باي اۋدانى تيانيۇان جىلۇەمەن قامداۋ سەرىكتەستىگىمەن ەڭبەك توقتامىنا قول قويدى، ونىڭ بولاشاقتا دەگەن سەنىمى زور.

"مەن 10 ملڭ يۋاننان ارتىق اقشا جيدىم. قىستاق تۇرعىندار كوميتەتى ايەلمەدى ۇن تاعامدارىن جاساۋدى ۇيرەنۋگە جىبەرىپ، ونى ئبىر كەسىپ دۇكەننىندە جۇمىس ىستەۋگە تانىستىردى، قازىر ونىڭ دا ايىنا تۇراقتى كىرىسى بار"، ـ دەدى الم.

قازىر الم مەن جۇبايىنىڭ ارمانى كوپ اقشا تاۋىپ، تۇرمىستارىن بارعان سايىن جاقسارتۋ.

شينجياڭ "بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى" مۇراگەرلەرى بايۋ جىرىن جازدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىستاقتا ايت يىمىن مەن باسقا "بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى" مۇراگەرلەرى ونەردى تاراتۋشى عانا ەمەس، بايۋعا باستاۋشى سانالادى. ايت يىمىن جاساعان مۇزىكا اسپاپتارىنىڭ پەرنەسى ئەدال تاعىلعان، ئۇندى، ئتۇرى كوركەم بولعاندىقتان، بازاردا ايرىقشا قارسى الىنادى، توڭەرەكتەگى كوپتەگەن قىستاق تۇرعىنى اتاعىنا جەتىپ، ودان ونەر ۇيرەنۋگە كەلەدى. ول بىرنەشە 10 جىلدان بەرى 200 نەشە شاكىرت تاربيەلەگەندىگىن، كەدەي وتباسلارىنان كەلگەن وسى اۋىل ـ قىستاق جاستارىنىڭ بىرنەشە جىل ۇيرەنۋ ارقىلى نەگىزىنەن مۇزىكا اسپاپتارىن جاساۋعا، رەمونتتاۋعا، ويناۋعا سۇيەنىپ كىرىسىن ارتتىرعاندىعىن ەسكە الدى.

وسى قىستاقتاعى شاكىرتى تۇرعۇن نۇردۇۋنىڭ وسى ارادا ۇيرەنگەندىگىنە، جۇمىس ىستەگەندىگىنە 12 جىل بولدى، ول ايت يىمىن دىشتەي مويىندايتىن "مۇراگەر". "مەن مۇزىكا اسپاپتارىن جاساۋ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلدىم، وسى ونەرگە مۇراگەرلىك ەتىپ، اناعۇرلىم كوپ ادامدى پايداعا كەنەلتەمىن"، ـ دەدى تۇرعۇن نۇردۇن.

"بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارىنىڭ" ايگىلى مارکا اسەرىن ساۋلەلەندىرىپ، قىستاقتا "ەرەك ونەرمەن" كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋعا دەم بەرۇ ئۇشىن، جاي قىستاعى مۇزىكا اسپاپتارىن جاساۋ شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋىن قۇردى. سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ جاۋاپتىسى ابدوللا يىبراھيم بىلاي دەپ تانىستىردى: ورىندى قىستاق دايىندايدى، شەبەرحانانىڭ قۇرىلىس قارجىسى مەملەكەتتىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىسىنان كەلەدى، قىستاقتاعى "بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى" مۇراگەرلەرى جاساۋ ونەرىن ۇيرەتۋگە جاۋاپتى، توڭىرەكتەگى 60 نەشە قىستاق تۇرعىنى وسى ارادا ورنىقتى جۇمىستاندى، "قازىر سەلبەستىك كووپەراتيۋىمىزدىڭ ئار جىلعى تيجارات سوماسى 3 ميللىون يۋاننان اسادى، قىزمەتكەرلەردىڭ ئبارى كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كەدەيلىك قالپاعىن لاقتىرىپ تاستادى".

سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ قىزمەتكەرى تۇردى عوپۇر مۇزىكا اسپاپتارىن ناقشتاۋ جۇمىسىمەن شۇعىلدانىپ كەلەدى، ايلىق كىرىسى 4000 يۋان مولشەرىندە. ول بىلاي دەدى: بۇرىن ەگىن سالۋدان باسقا كىرىس كوزى جوق بولاتىن، قازىر مۇزىكا اسپابىن جاساۋمەن شۇعىلدانامىن، ۇيىمىزدە قور دا بار بولدى، "اقشامدى جيناپ، اۋداننان سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ مۇزىكا اسپاپتارىن توتە ساتۋ دۇكەنىن اشىپ، كىرىسىمدى اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم تەز ارتتىرسام دەيمىن".

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 11 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)

11 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان 2 ناۋقاس ساۋىعىپ شىپاحانادان شىقتى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بەلگىلەنگەن قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ شىپاحاناسى ناۋقاستار اۋماعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى جۇ يۇيلۇڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: جوعارىداعى دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان ناۋقاستار شىپاحانانا النعان سوڭ، ەمىلەكەت پەن اۋتونومياليا رايونىنىڭ مەدەنيتسينالىق قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ ماماندار گرۋپپاسىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، بەلگىلەنگەن قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ شىپاحاناسى وسى رەتكى ىندەت جاعدايىنىڭ ناقتى ەرەكشەلىگى مەن جاعدايىنا بىرلەستىرە وتىرىپ، كوپ ئتۇرلى ەمدەۋ تاسىلدەرىن قولدانىپ، جۇڭگوشا، باتىسشا ەمدەۋگە تەڭ ئمان بەرىپ، ناۋقاستاردى ەمدەۋ جوباسىن دەر كەزىندە رەتتەدى جانە جاقسارتتى. ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ ۇجىمىنىڭ بار كۇشپەن قۇتقارىپ ـ ەمدەۋىنىڭ، دەن قويا كۇتىمدەۋىنىڭ ناتيجەسىندە، ناۋقاستاردىڭ اۋرۋ جاعدايى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، ۋىروس نۇكلەين قىشقىلىن تەكسەرۋدە ئۇرتىس 2 رەتتەن ارتىق بولمىسىن كورسەتكىشتەرى، وكپە ئبولىمىنىڭ كەسكىنى، دەنە تەمپەراتۇراسى تۇگەلدەي قالىپتى بولىپ، مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتىنىڭ «جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىروس وكپە قابىنۋىنا دياگنوز قويۋ جانە ونى ەمدەۋ جوباسىندا (سناق رەتىندە اتقارىلاتىن 8 ـ نۇسقاسى)» دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان ناۋقاستاردىڭ شىپاحانادان شىعۋ ولشەمىنە ۇيلەسكەن.

سونىمەن بىرگە بەلگىلەنگەن قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ شىپاحاناسى اۋرۋ بەلگىسى جوق جۇعىمدالۋشىلاردىڭ ەتيولوگيالىق كورسەتكىشتەرى مەن وكپە ئبولىمىنىڭ كەسكىننە ۇزدىكسىز، قاتاڭ قاداعالاۋ جۇرگىزىپ، قورەكتىكپەن قامدادى جانە دەنە قۋاتىنىڭ قالپىنا كەلۋىنە كومەكتەستى. 11 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى اۋرۋ بەلگىسى جوق 26 جۇعىمدالۋشىنىڭ دەنساۋلىق جاعدايى جاقسارىپ، ئتۇرلى كورسەتكىشتەرى قالىپتى بولىپ، ەمدەيتسينالىق باقىلاۋدان بوساتۋ ولشەمىنە ۇيلەستى.